

OBOKI TIHE SVETLOBE

Smiljan Trobiš

PIHLJANJE

***

Zvezde so srečale nebo,
se razbohotile v skrivnostnih pihljanjih,
ki so jim dajala blesteti.
Nežno sijajo na zemljo
žarke, ki smo jih že zdavnaj zavrnil.
Vztrajajo, mi iščemo,
a naši pogledi so obrnjeni
naravnost ali navzdol.
Harfe vesolja nam pojejo,
a mi slišimo sebe
in ne pripovedovanja rek in izvirov.

***

Ko bi zamenjali boga za Boga,
ki nam naliva večnih radosti v skrivne trenutke!
Zvezde trepetajo in njihov blesk nas komaj doseže.
Vrata k čistosti se odpirajo, ko nas življenje ustavi
in spremembe prinašajo skrivnostna spoznanja.
Kar pihlja med zvezdami, zapihlja med nami.

***

Umirja se naše notranje veselje,
zvezde izginjajo, zunaj in znotraj,
ostaja pihljanje, ki je vzbudilo lesk,
in ta ostaja, za vedno ...
Sonca se združijo v ples,
ki ga ni, a obstaja drugače,
smisel je že v našem kratkotrajnem zasvitu.

***

Zamenjaš boga za Boga, padeš na tla,
nič se ne more več spremeniti.
Ostajaš tam, kjer si bil, a veselje je drugačno,
piješ iz pihljanja, in zvezd ni več, ne zemlje,
ne ljudi, ne tebe, ne vsakdanjosti.
Odslužile so stvari, čas le še brli.
Spremenil si se, ker si se dal edinemu.

***

Ko si v skušnjavi, da bi spet ozko gledal,
skozi prizmo svojih misli in oči, se nasmejiš.
In se vrneš v široke pokrajine skrivnostne svobode.
Stiske so te naučile, da v vsaki od njih brsti drugačen cvet,
ki odpira nova vrata.
Zdaj te nosijo vode,
pihljanje si videl med zvezdami,
ki te je osvobodilo iz môle tega sveta.

***

Zamenjal si tesnobo s svobodo.
Daleč segajo pokrajine svetov!
Svobodne so zvezde v svoji čistosti!
Kam vse hitijo ljudje, da bi našli!
Padeš. Počakaš.
In mir pihlja,
tako kot med zvezdami,
ki se še zdaleč niso dovršile.

***

Ko so se zgoščali dogodki, sem izročal.
In priplavalo je pihljanje kot med zvezdami,
da sem v vsaki stiski našel nove pokrajine,
ki so me osvobajale iz krutih zapikovanj.
Počakal sem. Sédel.
Vse se je obrnilo.
Čas mi je bil dan
in odprla so se vrata v potrpežljivost.

***

Pod palmo in pod soncem sem si želel počivati,
pa nisem mogel.
V pesek toplote sem se želel zakopati,
pa ni bilo potrebno.
Odprla so se vrata v novo vesolje resničnega.
Stvarstvo me sili k njemu,
vse raste k njemu vekomaj.

NEBO

***

Razlilo se je sonce po pokrajinah,
nikoli videnih,
po travnikih nepoznanih,
skrivnostno znanih.

V njenih očeh sem videl globino morja
in tisoč sonc,
razodele so se sanje in prešle vame.

V kamnitih poteh sem videl,
kako se skale spreminjajo v velike bleščeče bisere.

***

Sledil sem trnjevim potem tukajšnjosti,
boleče noge niso motile mojega duha,
ki je bil trdno zasidran na nebu.

Vsako trpljenje je bilo vdor
na moje sončne travnike,
a rože so rasle prav iz njega.

Zapustil sem krutost vsakdanjega mučeništva
in se vdal v rast proti nebu.

Vse bo ostalo spodaj,
le duša bo očiščena srečala podobne sebi.

***

Travnik, po katerem sem skakal kot otrok,
je zdaj na nebu.

Sonce ga obseva,
trave in rože mi govorijo.

Zemlja je postala preteklost,
iz katere sem se naučil
počivati v lepoti in v resnici,
ki ni od tega sveta.

Objemam, kar je od neba.

***

Počasi tonejo temine v globine.

Na meji med zunanjim in notranjim
se mora vse darovati v obe vesolji.

Čas je bil dan človeku,
da uresniči in spozna.

Da ne bi prazen prišel pred sodbo.

Da bi že tukaj daroval vse,
kar je moral pretrpeti in užiti,
veselja in gotovosti polne dni,
podobne tistim v raji, ko bo očiščen
našel veliko svetlobo.

***

Ustavil sem se ob steni, visoki do neba.
Nisem več plezal niti se zaganjal vanjo.
Višine sem prepustil svoji skromni človeškosti,
da bi srečal duše takrat, ko se bo nebo odprlo.
Podvržen zakonom vesolja, sveta in duha
sem se tiho umaknil v veliko pričakovanje.
Nič me ne more več čisto prevzeti.
Tiho opazujem in storim, kar morem,
izročam, da bi občestvo angelov naredilo svoje,
ne tako, kot hočem jaz.
Pomirjen sem s tem,
kar se ima še zgoditi.

***

Silnice horizontale so me spravljale v obup.
A dana mi je bila vertikala.
Prihodnost je že zdaj preteklost.
Kdo bi se zanašal na tisto, kar je že minilo?
Tiho se nova vrata odpirajo,
sonce sije na moj travnik brez senc,
skačem kot otrok in se veselim.

MELODIJA

***

V nasprotjih se prerivajo sence stvari,
ki jih imajo ljudje za resnične.
A senc ne bi bilo, če ne bi bilo luči.
Vdajam se njihovemu petju,
kakor angeli so, dobre in slabe,
prisotne, da bi zaokrožile svet.
Tako mi nasprotja pojo melodijo,
ki sledi zvezdam in neskončnim daljavam
notranjega in zunanjega prostora.

***

Naslonim se na glasbo obupa nad seboj in nad hotenji,
počasnih, žalostnih tonov altov in tenorskih vzklikov.
Med zvezdami velja dogovor, ki je slišen do nas,
v naše domove in v večere duš, polne sanj.
Morja pojejo to melodijo, od neba odmevajo kriki prosečih.
In se naslonim na stol, ki ga kmalu ne bo več,
skoraj zlezem na mizo, ki je tudi kmalu ne bo več,
ker popotnikov stvari ne spremljajo dolgo.

***

Pojejo sence,
ostaja melodija, ki ji sledim,
in ki nikoli ne bo prenehala peti.
Silnice bi rade povzročile vznemirjenja v duši,
ta pa ve, da sile ponehajo
in da vsakemu hrupu sledi tišina.
Takrat se spet oglasi pesem,
tista, dogovorjena med zvezdami,
in je tako nežna in tiha,
da jo ljudje le redko slišijo.
Zapuščam bolečine telesa
in jim ne dopustim več, da bi me vodile.
Vdal sem se v resnico melodije,
ob večerih mi poje.
Nočne sence so znamenja konca sveta
in dnevno mučenje je pot in darovanje.
Živim za melodijo, ki jo redko kdo sliši,
pa je bolj resnična od vsega.
In proseva skozi eter in darovanja;
na koncu bo zagotovo slišana.

ZAHVALA

***

Posledice svojih zmot prevzemam nase,
zahtevajo odkupitev, že davno storjeno.

Onkraj,

kjer je vse poravnano,

prehaja k nam že zdaj,

ko polni krivd prosimo.

Kot žareče oglje vržem stran

svoje zmote v morje usmiljenja

in čakam,

da se odpre prostost.

***

Gledam v globine ljubezni;
prav tako boleča je, kot vsakdanjost sveta,
v kateri je težko preživeti telo in nahraniti duha.
Zavrnil sem tiho pihljanje vetra,
ker je resnice več, kakor je vidimo in čutimo.
Ker so nad nami bitja
in nad njimi še nadbitja
in nad njimi večno kraljestvo.
Obupi nad seboj, padci na kolena.
In nenehno zahvaljevanje,
nenehna prošnja za modrost.
Ko umirajo iluzije, tudi vstajajo.
Združujejo se s petjem angelov.

***

Tihi opazovalec nesrečnih duš
prilepljam vsakdanjost na resnico
in že marsikaj razumem.

Samo oddahniti si moram od besed,
da pridejo melodije, ki mi govorijo.

Marsikaj vprašam v oni svet.

In odgovori so tako čudoviti,
da me čudežno osrečijo za dolgo časa.

***

Ko popustijo krči, zaplavam in začutim,
da sem bitje vesolja.
Zapojem melodijo zvezd
in vem, kaj pomeni beseda svoboda.
Razkošne pokrajine objamejo
moj omejeni pogled
in mir se naseli v telesu.
Pod nebom ni lepšega človeka,
kot je tisti, ki se daruje.
Ni dovolj, da se zahvalimo za bolečino.
Darovati je pesem vsega.
Kakšen mir, ko se izroča polnost iz nas!
Ni več naša, ker nič ni naše,
last angelov je,
slov, ki vračajo, kar nam je bilo dano.
Ni bistvo to, kar zgrešimo,
bistvo se dogaja mimo nas:
v nehotenih vzgibih,
ki smo si jih priprosili.
Vsepovsod so zvezde in vsepovsod bitja.
Stiske minevajo in se pretakajo v darovanja.
Nazadnje vsaka odpre rožnato
pokrajino nove zemlje.

Veliko je stvarstvo,
v njem je prostora in časa za vse!

MOČ

***

Trgajo se misli človeka,
nastaja prostor za odgovore.

Beseda verujem prinaša čisto drugo in drugačno.

Stopnica je naredila korak pod moje noge
in kar naenkrat sem zrasel v človeka.

Nič ne more več omajati miru in dobrega,
ko se zasidrata na nebu ...

***

Prav nič domišljije nisem potreboval.

Le razodetje angelov.

Ko bi si to namislil,
bi se razblinilo kot sanje.

Tako pa je prisotnost naredila svoje
in vrgla v brezno vse namišljeno.

Odprla so se nova vrata.

Zdaj pojem kot sem,
v naročju dlani, ki me nosijo.

***

Čisto majhen postajam,
ko se sklanjam pod nizkim obokom vrat,
kjer se je treba prikloniti.
In vstopam v blagoslovljene prostore -
čutim, da sem za tja,
za posvečene prostore
najbolj človeških pristankov ...
Osvajam vrhove človečnosti,
ko padam v sproščeno dogajanje med ljudmi.
In padam, da bi rasle rože na grobovih vstalih duš.

***

Rože lahko rastejo le iz humusa
in človečnost le iz sproščenosti,
kjer se nehotena rojeva ljubezen:
sama od sebe, ne da bi jo kdo pridigal ali zapisoval.
Pod oboki tihe svetlobe ni več praznine.
Ljudje niso več majhni,
ko začno verovati drug v drugega,
ne da bi za to karkoli storili.

ZASVIT

***

Ko sem padal, kamor čuti niso mogli,
sem tudi rastel
v neskončne pokrajine.
V morje so se potopile zmote,
oceani so dovolj veliki, da nosijo vse.
Le malo sonce posije in ogreje led,
zapihlja topel veter in spet valuje dobrota,
kakor da se ni nič zgodilo.
Tema nima moči,
razsvetli jo lahko še tako majhna lučka ...

***

Ko sta v meni žalost in obup,
se v vzgonu dviga duša,
nežni veter jo spet naravnava v ravnotežje,
angeli jo dvigajo v zmagoslavje.
Ne po svoji, po naravi duha se dvigam
in spremljam darovanja.
In začutim valovanja ljudi,
ki so v oceanih pustili svojo temo.

***

Ko sem sam, nisem sam, vse je z menoj,
tudi nežive stvari,
ki služijo v hierarhiji danega.
Vesel sem, da stopam na prvo stopnico,
kjer se bo potrdilo, da obstajam.
Tiho pričakujem angele, ki mi bodo govorili.
Moč me prevzema, ki ni moja, misli me bogatijo,
ki niso izšle iz mene,
ljubezen se ne ustavlja več v strahovih.
Pod palmo sedim, gledam v peskovito obalo,
morje se zaganja v ritmu, sonce mi je dovolj ...

V rast proti nebu

V današnjem svetu vlada velika duhovna praznina, ki jo poezija Smiljana Trobiša v pričujoči zbirki, naslovljeni Oboki tihe svetlobe, poskuša na samosvoj način zapolniti. Pesnik želi, da bi njegovi bralci znova odkrili svoje naravno stanje oziroma ravnotežje. Duh časa narekuje širjenje človeka v horizontalo, pri tem pa posameznik pozablja na vertikalo. Na tem mestu nastopi v oporo Trobiševa poezija, ki človeku pomaga vsaj delno vzpostaviti poprej omenjeno ravnovesje.

Celotno pesniško zbirko preveva neka neizmerna svetloba. Skozi vrstice lahko bralec seže med zvezde, zveste in skrivnostne spremljevalke lirskega subjekta, ki so nosilke temeljnega nasprotja med duhovnimi in materialnimi silami, med svetlobo in temo. In čeprav se te – po besedah pesnika – trudijo, da bi človeku osvetlile pravo pot, so naši pogledi *»vedno /.../ obrnjeni naravnost ali navzdol«*. Zvezde pojejo. *»Harfe vesolja nam pojejo ...«* Vodnik duše, ki se mu ne pustimo zapeljati, da bi našli pot, temveč ujeti tavamo v nenehni napetosti med materialnimi nagoni ter duhovnimi hotenji. *»Slišimo sebe in ne pripovedovanja rek in izvirov.«*

Smiljan Trobiš pa se v nadaljevanju svoje pesniške zbirke še vedno zvesto obrača v nebo, neposredno manifestacijo transcendence, moči, svetega, večnega. Zapiše, da je sledil *»trnjevim potem tukajšnjosti, boleče noge/mu/niso motile duha, ki je bil trdno zasidran na nebu.«* Na tisto, po čemer hrepeni sleherno zemeljsko bitje, a ga ne more nikdar doseči. Mar je res tako? Po Trobiševem prepričanju teče višji svet vzporedno z nami. Pravi, da z nami živi in da lahko do njega vzpostavimo prav pristrčen odnos. Marsikomu bodo lahko besede pesnika le še potrdile prepričanje, da: *»Kar se vidi, je minljivo, kar se ne, je večno. Prav gotovo je današnji duh časa preveč naravnan v minljive stvari. Umetnost (tudi moja poezija) skuša spet vzpostaviti ravnotežje. Danes je kot znamenje časa moderna poezija – poezija obupa, ki ni razsvetljena z upanjem v višji svet. Marsikdo ga sploh ne priznava. Če bi pogledali k nebu, bi dobili čisto drugačne odgovore in marsikaj bi se nam razjasnilo. Blizu bo vsakomur, ki vsaj malo verjame, da je še nekaj nad nami.«*

Bralcu lahko ob prebiranju pesniške zbirke zaželimo, da bi na svojevrsten način izplaval v ravnovesje svoje osebnosti in samoobvladovanja, da bi svoje telo in duha upodobil v obličju harfe. Saj je takšna, kakršno jo vpeljuje pesnik, namreč simbol napetosti med materialnimi silami, ki naj bi jih zaznamoval njen leseni okvir, in duhovnimi hotenji, ki naj bi jih predstavljalo drhtenje strun. Zven strun pa je skluden samo tedaj, kadar je njihova napetost enakomerno spravljena med vsemi energijami bitja. Podati se po pesnikovi poti pomeni zapustiti »*krutost vsakdanjega mučeništva*« in se vdati »*v rast proti nebu*«.

Manja Žugman

O PESNIKU SMILJANU TROBIŠU

Smiljan Trobiš, Lebanova 35, Novo mesto

Rojen je 2. 11. 1956 v Novem mestu, tu je tudi zaključil gimnazijo leta 1975. Študiral je medicino na Medicinski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je na Pedagoški akademiji v Ljubljani. Po poklicu je predmetni učitelj kemije, biologije in angleščine. Zdaj deluje kot pedagog, prevajalec, lektor, mentor, pesnik in recitator ter vodja delavnic kreativnega pisanja. Od leta 1999 ima status svobodnega ustvarjalca na področju kulture - pesnika. Je član Društva slovenskih pisateljev. Uveljavlja se kot razpoznaven ustvarjalec v dolenjskem in slovenskem kulturnem prostoru. Leta 2005 je prejel Trdinovo nagrado Mestne občine Novo mesto za uspehe na kulturnem in literarnem področju. Živi in ustvarja v Novem mestu.

Objavljati je začel že v gimnaziji v glasilih Stezice in Izvestja ter v Dolenjskem listu, nato v literarnih revijah in časopisih: OtočjeO, Oznanjenje, Rast, Znamenja, Revija 2000, Pesniška tribuna, Tretji dan, Mentor, Družina, Apokalipsa, Letni časi, Park, Ognjišče, Vsesledje, Vpogled, Poetikon, Primorska srečanja, Locutio, Prijatelj, Zvon.

Sodeloval je v skupnih projektih Literarnega kluba Dragotina Ketteja v Novem mestu in s poezijo v katalogih slikarjev in likovnih monografijah. Sodeloval je v zbornikih molitvene poezije in v mednarodni antologiji haiku poezije. Izdal je zgoščenko ljubezenskih pesmi. Sodeloval je v antologiji Novomeška knjiga urednika Milčka Komelja. Izdal je zbirko poezije v prozi in reflektivnih tekstov ter domislic in spoznanj Tam so daljave čiste in izbor izrekov Domislice in spoznanja. Sodeloval je v zbornikih slovenskega aforizma. Objavlja tudi eseje.

Izdal je tri zbirke meditacij in zbirko molitev ter knjigo petih križevih potov.

Napisal je tri knjige o kreativnem pisanju. Objavljenih ima več elektronskih knjig, nekatere s prevodi v tujih jezikih, pri različnih založbah.

Izdal je triindvajset samostojnih pesniških zbirk: V modro (1994), Srečanja (1995), Očiščeno jutro (1998), Dan je globok (2002), Ti si meni dar (2004), Zaveza (2004), Košček neba med vejami (2006), Beli krog (2006), Po lahki teži hrepenim (2007), Hvalnica lepoti (2007), Kakor oblaki ... (2009), Topli dež (2009), Trenutki (2011), Sreča tišine (2012), Tiha želja (2012), Zatišje (2013),

Trepet (2013), Trialog (2014), Spreminjanja (2014), Pod zasviti zvezd (2015), Meander (2015), Nad besedami je nebo (2016), Prelepi večer (2017).

SPONZORJI:

Tovarna zdravil Krka, d. d.

Mestna občina Novo mesto

Gradbeništvo Agma, d. o. o.

Center strokovnih šol Novo mesto

Tesar, d. o. o.

Avtohiša Berus, d. o. o.

Smiljan Trobiš

OBOKI TIHE SVETLOBE

Lektorirala: Marta Rešetič

Spremna beseda: Manja Žugman

Slika na naslovnici: Janko Orač: Iz cikla Harmonije svetlobe, akril na papirju, 2014, 20x16 cm

Založba: Spes, Ljubljana, 2017

Oblikovanje in tisk: ART 32, d. o. o., ŠPES, grafični studio, Novo mesto

Prva izdaja

Naklada: 300 izvodov